

UDK:566.55:341:368: (497.121):863:368.032.1:368.023.5:368.025.75:368.022

Prof. dr Časlav R. Pejović¹

PRIKAZ KNJIGE

ZAVAROVALNO PRAVO (PRAVO OSIGURANJA)

Autori: Marko Pavliha, Jernej Veberič, Dejan Srše i Milan Gobec

Izdavač: LEXPERA GV Založba, Ljubljana, 2021.

Obim: 456 strana

Ljubljanski izdavač LEXPERA objavio je treće izdanje knjige *Zavarovalno pravo (Pravo osiguranja)*. Autori knjige su prof. dr Marko Pavliha, Jernej Veberič, mr Dejan Srše i Milan Gobec. Radi se o uglednim stručnjacima za ovu oblast prava. Među njima je prof. dr Marko Pavliha svakako najpoznatije ime. Prof. Pavliha je profesor trgovačkog, saobraćajnog prava i prava osiguranja na Fakultetu za pomorske studije i saobraćaj Univerziteta u Ljubljani. Gostujući je profesor na IMO International Maritime Law Institute na Malti, savetnik je uprave „Sava osiguranja“ d. d. Ljubljana, titularni član Međunarodnog pomorskog odbora (CMI), član Kanadskog udruženja za pomorsko pravo (CMLA), član je Akademskog saveta Evropskog instituta za saobraćajno pravo (IETL), ekspert u Međunarodnom pomorskom odboru (IMO). Arbitar je u nekoliko arbitraža, autor ili koautor oko 40 knjiga i nekoliko stotina tekstova iz oblasti pomorskog prava, prava mora, saobraćajnog prava, prava osiguranja, evropskog prava, etike i filozofije. Ostali autori spadaju u red vrsnih poznavalaca prava osiguranja s bogatim iskustvom u praksi osiguranja. Jernej Veberič je direktor sektora za pravo osiguranja u „Triglav osiguranju“, mr Dejan Srše je rukovodilac pravne službe u „Generali osiguranju“, dok je Milan Gobec zaposlen u „Triglav osiguranju“.

Radi se o trećem, izmenjenom i dopunjenom izdanju ove knjige. Razlog za novo izdanje treba tražiti u dinamičnim izmenama propisa u oblasti osiguranja, pa je prethodno izdanje trebalo znatno izmeniti i dopuniti u skladu sa izmenama u slovenačkom pravu, pogotovo nakon donošenja Zakona o osiguranju 2019. godine,

¹ Professor, Kyushu University (Japan).

te novinama u pravu EU, kao što su Direktiva 2009/138 od 25. novembra 2009. godine i Direktiva 2016/97 od 20. januara 2016. godine, Direktiva 2016/679 od 27. aprila 2016. godine, kao i novim sudskim odlukama.

Knjiga je podeljena u sedam poglavlja. Prvo poglavlje bavi se opštim aspektima prava osiguranja. U ovom delu obrađeni su definicija, sadržaj i značaj prava osiguranja, dat je kratak pregled istorijskog razvoja prava osiguranja, kao i pregled izvora slovenačkog prava osiguranja i prava EU. Drugo poglavlje sadrži statusni deo prava osiguranja u kojem se obrađuju osnivanje, rad i prestanak rada osiguravajućih društava, zastupnici i posrednici osiguranja, naknada štete, poslovne knjige, unutrašnja revizija, te čuvanje poverljivih podataka. Novina u odnosu na prethodno izdanje odnosi se na Direktivu 2016/97 EU o distribuciji osiguranja. Ovaj deo obrađuje i pitanje državne kontrole nad osiguranjem preko Agencije za nadzor osiguranja (Agencija za zavarovalni nadzor – AZN).

Treće poglavlje posvećeno je pravnom regulisanju ugovora o osiguranju. Razumljivo, glavni fokus knjige upravo je na ugovoru o osiguranju, kao centralnom delu prava osiguranja. U ovom delu se objašnjavaju temeljna načela obligacionog prava u skladu s Obligationim zakonikom Slovenije iz 2001. godine, koja se primjenjuju na ugovor o osiguranju, kao i pravila za osiguranje imovine i lica. Obrađena su najvažnija pitanja vezana za ugovor o osiguranju, kao što su pravna priroda ugovora o osiguranju, sklapanje, trajanje i prestanak ugovora, isprave i sastojci ugovora, osigurane štete, prava i obaveze stranaka, merodavno pravo za ugovor i sukob zakona.

U četvrtom poglavlju obrađeno je obavezno osiguranje, uključujući obavezno osiguranje u saobraćaju, osiguranje od profesionalne odgovornosti, zdravstveno osiguranje, osiguranje organizatora putovanja, ekološko osiguranje, te obavezna životna osiguranja. U ovom delu studije autori ukazuju na nove oblike obaveznog osiguranja dajući pregled glavnih problema koji se mogu javiti.

U posebnim poglavljima obrađeni su pomorsko osiguranje i vazduhoplovno osiguranje. Takav pristup je razumljiv, jer se radi o relativno autonomnim delovima osiguranja, koji odstupaju od generalnih pravila i sadrže sopstvene pravne izvore.

Pomorsko osiguranje čini peto poglavlje knjige. U ovom delu obrađuju se najvažnija pitanja u okviru pomorskog osiguranja, kao posebnog dela transportnog osiguranja, koji je pod tradicionalnim uticajem engleskog prava. Autori analiziraju glavne institute tog osiguranja, kao što su pojam i vrste pomorskog osiguranja, osiguranje broda, osiguranje tereta, osiguranje od odgovornosti, osiguranje vozarine i drugih interesa, te sukob zakona. Vazduhoplovno osiguranje je obrađeno u šestom poglavlju. To poglavlje obuhvata najznačajnije probleme ove vrste transportnog osiguranja, kao što su kasko osiguranje, osiguranje od odgovornosti, svemirska osiguranja i sukob zakona.

Sedmo poglavlje bavi se materijom reosiguranja. Obrađeni su pojmovi, oblici i načini tog osiguranja, kao i njegovi izvori (slovenački i EU), pravna priroda ugovora, te glavne obaveze reosiguravača i reosiguranika.

Na kraju svakog poglavlja nalazi se kratak rezime, ključne reči i pitanja koja se odnose na to poglavlje. Knjiga završava popisom bogate literature i indeksom pojmova.

Knjiga sadrži i sveobuhvatnu analizu zakonskih propisa, kao i autonomnih pravila osiguranja. Knjiga je veoma pregledna i pisana jasnim jezikom. Sadrži velik broj slučajeva iz prakse, kao i brojne formulare koji se koriste u osiguranju, što knjizi daje dodatnu vrednost. Autori su nesumnjivo vrhunski znalci iz ove oblasti, što se može zaključiti na osnovu pristupa, koji kombinuje teorijsko i praktično znanje. To autorima omogućava da neka veoma kompleksna pitanja obrade na jasan način koji je razumljiv i onima što se ne bave neposredno ovom materijom i koji u ovoj knjizi mogu naći odgovore na brojna pitanja s kojima se svakodnevno susreću.

Knjiga je namenjena studentima, pravnicima, advokatima, sudijama i svima koji se u sklopu svoje profesionalne delatnosti bave materijom osiguranja. Ova knjiga predstavlja bogat izvor za ljude iz struke koji se bave osiguranjem, kao i za one što se teorijski bave pravom osiguranja. Uvereni smo da će ovo značajno delo poslužiti i kao koristan priručnik svima koji se bave pravom osiguranja. Svesrdno ga preporučujemo čitaocima u Srbiji, jer odista predstavlja izuzetno vredan izvor saznanja u materiji osiguranja.

Autori zaslužuju sve pohvale za ovaj značajan doprinos izučavanju prava osiguranja. Unapred se radujemo sledećim izdanjima ove izuzetne knjige.